

KASTEN ORUÇ BOZMANIN KEFFÂRETİ NEDİR? (1)

Merhaba Süleyman hocam, siz oruç Kefareti yoktur diyorsunuz. Ama bu konuda hadis varmış. İzah eder misiniz? ...

Cevap: Ben size meselenin esasını yazayım da oruç keffareti var mı, yok mu öğrenin. Bir kere Oruç da namaz gibi bir vecibedir. Hem namaz, oruçtan çok daha güçlü bir görevdir. Namaz günde beş vakittir, oruç ise yılda sadece bir aydır. Kur'ân Müddessir Suresinde namaz kılmayanların cehenneme gideceğini vurgular. Ama oruç tutmayanlar hakkında böyle bir uyarı yoktur. Gelelim meselenin aslına:

Bir kere bile oruç tutmayan için keffaret söz konusu değildir. İslam ulemasının ittifakına göre özürsüz olarak kasten oruç tutmayan için keffaret gerekmez. Çünkü o kimse gerçekte eylemli Müslüman değildir. İnandığını söylese bile Kur'ân'ın anlatımına göre özürsüz olarak namaz kılmayan, oruç tutmayan insan Eylemli Müslüman olmadığı için bu kişi namaz kılmaya ve oruç tutmaya başlarsa yeniden İslam'a girmiş gibi olur. Eylemli İslâm'a girmek, geçmiş günahları siler.

Ancak başlanan bir orucu özürsüz olarak bozmaktan ötürü keffâretin gerektiği sorunu, Ebû Hüreyre'den rivâyet edilen bir habere dayandırılmıştır: *“Bir adam Peygamber(s.a.v.)e geldi,*

– Helâk oldum ey Allah'ın Elçisi, dedi. Peygamber:

– Seni helâk eden nedir? dedi. Adam:

– Ramazan'da karımla yattım, dedi.

– Bir köle âzâdedecek gücün var mı? dedi.

– Hayır, dedi.

– İki ay ard arda oruç tutabilir misin? dedi.

– Hayır, dedi.

– Altmış fakîre yemek yedirebilir misin? dedi.

– Hayır, dedi.

Adam oturdu. Peygamber’e bir sepet hurma getirildi. Peygamber:

– Bunu tasadduk et, dedi.

– Bizden daha fakirine mi vereyim? Medîne’nin iki lâbesi (kayalığı) arasında bizden daha muhtaç bir ev halkı yoktur, dedi. Peygamber (s.a.v.) azı dişleri görünecek kadar güldü,

– Haydi götür âilene yedir, dedi.” (Buhârî, Savm: 30-31, Müslim, Sıyâm: b. 14, h. 81-84)

Başka rivâyette Peygamber “Götür, çoluk çocuğunla beraber ye, Allah seni affetsin!” buyurdu (F ethu’l-Bârî: 4/172).

Bu kıssanın temel râvîsi Ebû Hüreyre’dır. Ve bu işi yapanın kimliği de pek belli değildir. Bu rivâyete dayanan fakîhler, oruç keffâreti hakkında pek çok ihtilâfa düşmüşlerdir. Kimine göre

eğer kasten oruç bozmaktan ötürü keffâret gerekseydi, hadîsin kahramanı olan kişiden, yoksulluk dolayısıyla keffâret düşmezdi.

(devamı yarın..)